

РЕШЕНИЕ

№ 12479

гр. София, 09.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 26.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилка

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **12116** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с § 8 от ПЗР на АПК.

Образувано по жалбата на К. Д. М. против отказ за издаване на Удостоверение за наследници на Б. И. П., обективиран в писмо изх. № 94-К-479/1/12.11.2024 г. на кмета на Община - А.. Наведени са доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт, поради съществено нарушение на процесуалните правила и противоречие с материалния закон. Конкретно се посочва, че административният орган не е изпълнил задълженията си по чл. 35 от АПК да изясни всички факти и обстоятелства от значение за случая, като не е използвал всички процесуални възможности, като не е обсъдил изисканите доказателства, които сам е събрал, за да обоснове отказа или в случай на достатъчно данни да издаде искания документ, при спазване на дължимата форма на административния акт. Обосноват се съображения, че след като са изпълнени и двете предпоставки на чл. 10, ал. 1 от Наредба №РД-02-20-6/24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението, органът е длъжен да издаде исканото удостоверение. Позовава се на Правилник за водене на регистрите по гражданско състояние (ДВ бр. 73/02.07.1929 г., отменен 1950 г.), както и Правилника за забележаване на ражданията, женитбите и умираанията от 1893 г., по силата на които са въведени официални регистри по гражданско състояние. В тази насока са и доводите, изложени в депозираните по делото писмени бележки. Претендира се отмяна на оспорения отказ.

Ответникът – Кмета на [община] в депозирано по делото писмено становище излага

доводи за недопустимост, алтернативно за неоснователност на жалбата. Посочва се липсата на надлежно сезиране на длъжностното лице по гражданско състояние с искане за издаване на удостоверение за наследници по образец - Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г., което обосновава извод, че оспореното писмо няма характер на индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 от АПК, а е уведомление до неговия подател и съответно не е налице годин предмет на оспорване. В тази връзка се посочва, че жалбоподателят не е заявител на конкретна административна услуга за издаване на удостоверение за наследници на Б. И. П. по нормативно установения ред, поради което и няма правен интерес от обжалване. Претендира отхвърляне на жалбата.

Настоящият съдебен състав, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е инициирано по заявление вх. № 94-К-479/05.11.2024 г., депозирано от К. Д. М. до кмета на [община] за издаване на удостоверение за наследници на Б. И. П.. В заявлението е посочено, че от отдел ЕСГРАОН в кв. Д. Воден, общ. А. е отказано издаване на удостоверение за наследници, тъй като заявителят не е наследник по закон на Б., но са му издадени удостоверение за родствени връзки и удостоверение за наследници на Х. М. П., която е съпруга на Б.. Заявлението не по образец Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г. Към заявлението е приложено Удостоверение за съпруг/а и родствени връзки изх. № 08-21-507/22.10.2024 г., видно от което Х. М. П. (починала 02.12.1987 г.) и Б. И. П. (починал 03.01.1978 г.) са съпруг и съпруга. Х. М. П. има двама братя: К. М. Т. и Д. М. Т.. К. Д. М. е внук на К. М. Т..

В административната преписка са приложени копия от Личния регистрационен картон на Х. М. П. и Б. И. П..

Въз основа на извършената проверка, административният орган е постановил отказ за издаване на удостоверение за наследници. Отказът е мотивиран с факта, че К. М. не е наследник по закон на Б. И. П. съгласно разпоредбите на Закона за наследственото.

При така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Съгласно § 8 от ПЗР на АПК правилата за издаване на индивидуални административни актове и тяхното обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършване на административни услуги, както и при обжалване на отказите /мълчаливите или изрични/ за извършването им, освен ако в специален закон е предвидено друго. Освен това, определението за индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 от АПК на практика покрива извършването на всички административни услуги, включително и тези, определени в §1 от ЗА и оспорването им по съдебен ред по общата клауза на чл. 145 от АПК винаги е допустимо.

По делото липсват доказателства за датата на съобщаването на оспорения отказ на неговия адресат, представянето на които е в тежест на ответника.

Противно на посоченото в становището на пълномощника на ответника жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадена от надлежна страна, разполагаща с правен интерес, в срока по чл. 149, ал. 1 във връзка с чл. 140, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на обжалване по съдебен ред административен акт.

Неоснователни са доводите на ответника за липсата на надлежно сезиране на длъжностното лице по гражданско състояние с искане за издаване на удостоверение

за наследници по образец - Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г.

Действително, съгласно разпоредбата на чл. 6, ал. 1 от Наредба №РД-02-20-6/24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистър на населението, производството по издаване на удостоверения започва с подаване на писмено искане на хартиен носител или в електронна форма по образец съгласно Приложение № 1 или Приложение № 2 от лице по чл. 5, ал. 1 и ал. 2.

В случая депозираното от К. Д. М. заявление № К-479/05.11.2024 г. до кмета на [община] за издаване на удостоверение за наследници на Б. И. П. не е по образец Приложение № 2 към Наредбата.

Разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от АПК постановява, че ако искането за издаване на административен акт не удовлетворява останалите изисквания на закона (с изключение на подписа на заявителя), заявителят се уведомява да отстрани недостатъците в тридневен срок от съобщението за това с указание, че неотстраняването им ще предизвика прекратяване на производството. По делото не са налице доказателства, кметът на [община] да е упражнил правомощието си по чл. 30, ал. 2 от АПК спрямо депозираното от К. Д. М. заявление за издаване на Удостоверение за наследници, което обосновава извод, че същото е прието за редовно от формална страна. Още повече, че по това заявление е налице изрично произнасяне с оспореното в настоящото съдебно производство писмо. Характерът на един акт се определя съобразно неговото съдържание. В конкретния случай, е налице изричен отказ за удовлетворяване на заявено извършване на административна услуга, което обуславя и правния интерес на оспорващия в настоящото съдебно производство.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения: Оспореният отказ, обективиран в писмо изх. №РНД21-УФ01-547/1/02.06.2021 г. е издадена от компетентен административен орган по чл. 24, ал. 1 от Закона за гражданската регистрация /ЗГР/ и чл. 2, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението, доколкото заявеното от самия К. Д. М. последно местоживее на неговия наследодател е [община].

Властническото волеизявление е облечено в изискваната от закона форма, съгласно разпоредбата на чл. 59 от АПК, като актът съдържа съществени реквизити определящи го като индивидуален административен акт от категорията на процесните - издател, адресат и разпоредителна част, но в същия не се съдържат фактическите и правни основание за постановяването му. Административният орган се е задоволил единствено да посочи, че в съответствие с разпоредбите на Закона за наследството заявителят не е наследник по закон на Б. И. П., предвид което не е налице основание за предоставяне на удостоверение за наследници за посоченото лице.

Гражданската регистрация е вписване на събитията раждане, брак и смърт в регистрите за гражданско състояние и вписване на лицата в регистрите на населението. Съгласно ал. 3, на чл. 1 от ЗГР, гражданската регистрация включва съвкупност от данни за едно лице, които го отличават от другите лица в обществото и в семейството му в качеството на носител на субективни права, като име, гражданство, семейно положение, родство, постоянен адрес и др. Съгласно текста на чл. 1, ал. 2 от закона, регистрите по ЗГР са два вида - регистри за гражданското състояние, в които се вписват юридическите факти от категорията на юридическите събития - раждане, брак, смърт и регистър на населението, в които се вписват

останалите, подлежащи на регистрация данни по чл.1, ал. 3 от закона за едно лице, които го отличават от другите лица в обществото и семейството му и които, видно от текста на закона, са не само факти с правно значение, но и субективни права и правоотношения. Нормативното основание за издаване на удостоверение за наследници са разпоредбите на чл. 22 и сл. от ЗГР и чл. 9 и сл. от Наредба № РД -02-20-6/24.04.2012г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението. Удостоверението за наследници извежда и обективира обобщена информация от един от изрично посочените в чл. 4 от Наредбата източници - Национална и Локална база данни „Население“ и регистрите на актовете за гражданско състояние, а съгласно чл. 11, ал. 2 от Наредбата - регистъра на населението и регистрите на актовете за гражданско състояние. Удостоверението за наследници се издава от кмета на общината/района/кметството или упълномощено от него лице, където е бил постоянният адрес на наследодателя след справка в регистъра на населението и съдържа данни, отразени в него. Въз основа на подаденото искане за издаване на удостоверение за наследници длъжностното лице по гражданско състояние е длъжно да извърши проверка в регистъра на населението и да прецени дали са основания за издаване на удостоверение за наследници.

В случая, административният орган не е извършил дължимата се проверка в регистрираните на населението, което съставлява съществено нарушение административно производствените правила и е основание за отмяна на оспорения отказ.

Действително, съгласно постоянната съдебна практика непосочването или погрешното посочване на правни основания по смисъла на чл. 59, ал. 2, т. 4, предл. 2 от АПК не е отменително основание, тъй като съдът не е обвързан с правната преценка на органа, а следва да преценява законосъобразността на оспорвания акт въз основа на описаните в него фактически установявания.

В случая обаче, фактическите установявания са твърде лаконични и не позволяват да се обоснове извод относно приложимите правни норми. Липсата на конкретика и непълнота при посочване правните и фактически основание в оспорения отказ съставляват съществено нарушение, доколкото възпрепятстват упражняването на съдебния контрол за законосъобразност.

Удостоверението за наследници е официален удостоверителен документ, установяващ качеството на наследник на едно лице. Когато наследниците на лицето, за което се издава удостоверението за наследници са починали, следва да се посочат техните наследници, в противен случай удостоверението би било непълно. Това не означава, че те се сочат като наследници по закон на лицето за което се издава удостоверението, а че са наследници на наследниците по закон. С оглед посочената в удостоверението дата на смъртта на наследодателя за който се издава удостоверението се установява кои са наследниците му по закон, които са живи към момента на откриване на наследството. Когато тези наследници по закон към момента на издаване на удостоверението са починали, то следва да се впишат техните наследници, това не означава, че се вписват като наследници по закон на наследодателя за който се издава удостоверението. Те за това се вписват с подномер, защото не са наследници по закон на наследодателя за който се издава удостоверението. Наследниците по закон се вписват с номер, а техните наследници, които не са наследници по закон на наследодателя за който се издава удостоверението, се вписват с подномер. Кои са наследници по закон на наследодателя, за който се издава удостоверението е правен

извод, който се прави с оглед данните по удостоверението / Решение №16004 от 30.12.2020 г. на ВАС по адм.дело №7477/20 г., VII о., оставено в сила с Решение №8381/ 12.07.2021 година по адм.дело №1972/2021 година на ВАС - Петчленен състав - II колегия/.

В случая липсват изложени мотиви защо административният орган е приел, че заявителят не е наследник на лицето по отношение на което е заявено издаването на удостоверение за наследници.

Изложеното обоснова извод за незаконосъобразност на оспорения отказ, което налага неговата отмяна и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне съобразно указанията дадени в мотивите на настоящето решение при спазване на установения в закона седемдневен срок. При новото разглеждане административният орган следва да извърши преценка дали е налице надлежно сезиране, предвид факта, че депозираното заявление не е по образец Приложение № 2 към Наредбата, като в случай, че приеме, че такова не е налице да упражни правомощието си по чл. 30, ал. 2 от АПК. Ако приеме, че не е компетентен да се произнесе по депозираното искане, с оглед приложената по делото заповед №А-2629/10.11.2023 г. на кмета на [община] за делегиране на правомощия по ЗГР, да изпрати заявлението на компетентния орган. В случай, че приеме, че искането е допустимо и отговаря на формалните изисквания за форма и съдържание, да се произнесе по същество след надлежно извършена проверка в регистрите на населението и обосноваване на ясни, подробни и конкретни мотиви за неговата неоснователност, в случай че приеме, че заявителят не е легитимирано по закон лице, респ. удовлетворяване на заявената услуга, в случай че приеме, че заявителят е такова лице.

С оглед на изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 във връзка с чл. 173, ал. 1 от АПК, Административен съд София- град, Второ отделение, 56-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на К. Д. М. отказ за издаване на Удостоверение за наследници на Б. И. П., обективиран в писмо изх. № 94-К-479/1/12.11.2024 г. на кмета на [община].

ИЗПРАЩА делото като преписка на кмета на [община] за ново произнасяне по заявление вх. № 94-К-479/05.11.2024 г., депозирано от К. Д. М. до кмета на [община] за издаване на удостоверение за наследници на Б. И. П. съобразно указанията дадени в мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ